

Міністерство освіти і науки України
Університет в Любляні, Словенія
Близькосхідний технічний університет, Туреччина
Центр антропології інституту археології та етнографії
Національної академії наук Азербайджану
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»

НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ФІЛОСОФСЬКО-ТЕОРЕТИЧНІ КОНТЕКСТИ ТА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

03-04 грудня 2021 р.

Дніпро

2021

УДК 303
ББК 63.3
Н 53

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради
(протокол № 3 від 16 грудня 2021 року)*

За редакцією:

ВИСОЦЬКА Ольга Євгенівна, д.філос.н., доц., завідувач кафедри філософії КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР»

Рецензенти:

КРИВОШЕЙН Віталій Володимирович, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

МУРАШКІН Михайло Георгійович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

ВАТКОВСЬКА Марина Григорівна, кандидат філософських наук, доцент, проректор з науково-педагогічної та методичної роботи, професор кафедри загальної, спеціальної педагогіки, реабілітації та інклюзивної освіти КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР».

Н 53 Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. 03-04 грудня 2021 р., м. Дніпро, КЗВО «ДАНО» ДОР». / Наук. ред. О.Є. Висоцька. - Дніпро: СПД «Охотнік», 2021. - 456 с.

У збірник вміщено матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «**Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика**», що присвячена найбільш важливим аспектам неперервної освіти; шляхам формування духовно-ціннісної сфери особистості; проблемам безпеки в сучасному світі, міжнародним відносинам в контексті сталого розвитку; перспективам розвитку вищої освіти та освіти дорослих, напрямкам становлення методологічної культури та професійних компетентностей вчителя Нової української школи. Також представлений досвід закладів вищої, середньої та дошкільної освіти щодо напрямків неперервної освіти для сталого розвитку, презентовано кращі практики упровадження її складових – громадянської, екологічної освіти; здоров'язберігаючих освітніх технологій.

Рекомендовано для науково-педагогічних та педагогічних працівників вищої і післядипломної освіти, керівників закладів середньої та дошкільної освіти, працівників методичних служб, вихователів, вчителів, докторантів, аспірантів, студентів.

© Колектив авторів, 2021
© ДАНО, 2021

хівця [Електронний ресурс] / О. М. Зоріна - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pipo/2011_30-31/11zmotfs.pdf>. - Загол. з екрану. - Мова укр. 8.Іонова О. М. Здоров'язбереження особистості як психолого-педагогічна проблема [Електронний ресурс] / О. М.Іонова - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ppmb/texts/2009-01/09iotpprr.pdf>. - Загол. з екрану. - Мова укр. 9.Національна доктрина розвитку освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>>. - Загол. з екрану. - Мова укр. 10.Овсянников Д.О., Слободяник Г.І., Нікітюк О.В., Слободяник І.О. Аналіз, узагальнення та оформлення результатів передового досвіду у позашкільному закладі. //Міжнар. наук. - практ. конф.: «Пріоритети сучасної освіти». Міжнародний центр наукових досліджень. К., 2017. С.34-35. 11.Педагогічні технології навчання [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://socgum.mdpu.org.ua/index.php?option=com_mtree&task=viewlink&link_id=2592&Itemid=0>. - Загол. з екрану. - Мова укр. 12.Про загальну середню освіту [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14>>. - Загол. з екрану. - Мова укр. 13.Слободяник Г.І. Ми обираємо здоровий спосіб життя для нашої дитини. //Мат. III Всеукраїнської наук. - практ. конф.: «Філософія, теорія та практика випереджаючої освіти для сталого розвитку». Част. I. Дніпро. 2018. С. 264-266. 14.Слободяник Г.І. Методичне забезпечення в практиці здоров'язберігаючого та виховного простору позашкільної установи на прикладі ДООЦ міста Києва. //Мат. XVIII Міжнар. наук. конф., пам'яті засновника і керівника Поканевича Валерія Володимировича: «Новітні чинники формування особистості майбутніх фахівців системи охорони здоров'я». К. 2018. С.157-158. 15.Слободяник Г.І. Сучасні умови роботи, виховання та оздоровлення у позашкільному навчальному закладі на прикладі Дитячого оздоровчо-екологічного центру міста Києва. //Мат. XVIII Міжнар. наук. конф., пам'яті засновника і керівника Поканевича Валерія Володимировича: «Новітні чинники формування особистості майбутніх фахівців системи охорони здоров'я». К. 2018. С.158-160. 16.Слободяник Г.І. Зміцнення та збереження повноцінного здоров'я дитини. //Мат. II Всеукр. наук. - практ. конф.: «Неперервна освіта для сталого розвитку: філософсько-теоретичні контексти та педагогічна практика». Дніпро. 2019. С. 287-289. 17.Слободяник Г.І. Інновації, компетентність, якість освіти та зміст позашкільної освіти у виховному просторі Дитячого оздоровчо-екологічного центру Оболонського району міста Києва. //Зб. тез наук. робіт Міжнар. наук.- практ. конф.: «Сучасні досягнення вітчизняних вчених в галузі педагогічних та психологічних наук». Секція 6: Теорія і методика виховання. К. 2021. С. 115-118. 18.Слободяник Г.І. Свідомство FB973796. Реалізація та моніторинг програми: «Виховний простір позашкільного навчального закладу, як важливий чинник соціалізації дітей та молоді». (Герасімова А.С.). Проект «Всеосвіта», 20.04.2021 р. 19.Слободяник Г.І. Доповідь на II наук.-практ. конф. з між нар. участю «Здоров'я дітей - інвестиція у майбутнє», присв'ячений Міжнародному Дню захисту дітей та пам'яті професорів Антуна Лісеця і Анатолія Чуприкова, 01 червня 2021 року: «Здоров'язберігаючі технології та фізичний розвиток дітей та підлітків у позашкільному закладі». К. 2021. С.4.

Смотрова Наталія Григорівна

викладач кафедри мікробіології, вірусології, імунології та епідеміології
Дніпровського державного медичного університету

Несміян Владислав Сергійович

студент Дніпровського державного медичного університету

Громов Максим Олександрович

студент Дніпровського державного медичного університету

ВПЛИВ МІКРОФЛОРИ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ НА ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Людина як макроорганізм є носієм численних бактерій, що загалом формують мікрофлору (мікробіоту). Тіло людини складається приблизно з 10^{13} клітин, при цьому є домом для близько 10^{14} бактерій [1]. Ці мікроорганізми виконують низку функцій, необхідних для підтримання гомеостазу людського організму. Порухшення роботи нормальної мікрофлори невідворотньо несе за собою порушення здоров'я господаря. Вважалось, що комплекс мікробіоти шлунково-кишкового тракту (ШКТ) представлений від 500 до 1000 філотипами бактерій [2], але дослідження 21-го сторіччя показують, що це число ближче до 35000 [3]. За останні

десятиріччя роль мікробіоти у стані здоров'я людини стає все більш визнаною, а проблеми, що виникають через її порушення - більш очевидними. Через актуальність цієї теми у сучасній медицині ми вирішили розглянути її у цій статті. Ми сконцентруємось на мікрофлорі шлунка та кишківника, їх функціях, ролі у підтриманні здоров'я організму, процесі формування нормальної мікрофлори, її патологіях та методах їх лікування.

Вкриваючи слизові оболонки органів ШКТ, мікробні популяції утворюють колонії, створюючи біоплівку [4]. Ця структура відрізняється за фенотиповим складом в залежності від органу, та у різних відділах ШКТ біоплівка виконує різні функції. Крім того, кожній людині притаманний свій мікробіологічний фенотип.

Довго вважалося, що шлунок, як орган з високою кислотністю, не має мікробіоти, але тепер ми знаємо, що мікрофлора шлунка представлена сотнями видів мікроорганізмів. Основною їх функцією для людини є захист слизової оболонки від патогенних бактерій (зокрема від дуже розповсюдженої *Helicobacter pylori*) [5].

Кишківник є найбільш населеним бактеріями органом людського тіла. В залежності від відділу, один мілілітр кишкового матеріалу містить від 10^3 до 10^{11} бактеріальних клітин [6]. Функції кишкової мікрофлори можна розділити на три основні категорії. Перша з них - захист від потенційних патогенів, що здійснюється конкуруванням за поживні речовини та утворенням факторів, шкідливих для інших бактерій [7;8]. По-друге, мікробіота індукує утворення імуноглобуліну А та цитокінів, стимулюючи функції імунної системи [2;6].

Третя важлива низка функцій мікробіоти кішківника - метаболізм та синтез поживних речовин. Бактерії виробляють амінокислоти та жирні кислоти, вітаміни К, В7 і В9 [6]. Показано, що бактерії беруть участь у детоксикації ксенобіотиків та активації сполук, корисних для здоров'я людини (наприклад, поліфенолів) [7].

Крім вищезгаданих функцій, мікрофлора бере певну участь у багатьох процесах ШКТ, таких, як підтримання температури кишківнику, забезпечення органів ШКТ енергією, підтримка оптимального рН, забезпечення епітелію субстратами глюконеогенезу та ліпогенезу.

Через багатство функцій мікрофлори ШКТ її порушення призводять до низки різноманітних захворювань. Показано, що порушення мікробіоти пов'язані з метаболічними захворюваннями, як ожиріння та діабет, алергічними захворюваннями, захворюваннями нервово-психічного розвитку [9]. Дисбіоз ШКТ може стати причиною запальних захворювань кишківника [10], синдрому подразненої кишки, гастритів, виразкових хвороб шлунка та дванадцятипалої кишки.

Виділення, ідентифікація та підрахунок переважної більшості мікроорганізмів шлунково-кишкового тракту за допомогою звичайних культуральних методів є складним завданням. Тому зараз використовують високопродуктивну технологію секвенування генів, що складається з двох основних етапів: (1) секвенування бактеріального гена на основі 16S рРНК; та (2) біоінформатичний аналіз.

Метаболоміка – це ще одна сфера досліджень мікробіоти кишечника, що оцінює молекули, пов'язані із взаємодією метаболізму хазяїна та бактерії.

Зведені дані мікробіоти кишечника та метаболізму в даний час є найпотужнішим доказом, який може продемонструвати найтісніший зв'язок зі здоров'ям та хворобливими станами.

Існує багато чинників, що впливають на стан звичайної мікробіоти кишечника, і це продовжується динамічно протягом усього життя людини. Мікробіота кишечника в основному перебуває в стабільному стані з 3-го до 7-го десятиліття

життя, незважаючи на те, що пропорції мікроорганізмів підлягають певним змінам [11].

Для початкового формування мікрофлори має велике значення спосіб пологів. Кишечник немовлят, народжених вагінально, спочатку колонізований організмами з материнської піхви, а під час кесаревого розтину переважає флора шкіри матері [12]. Початкове середовище мікробіоти кишечника немовляти після первинної інокуляції виглядає нестабільним і позбавленим різноманітності; але з часом стабілізується, диверсифікується і набуває 40-60% схожості з мікробіотою дорослої людини до 3-річного віку [13].

Найпершим впливом на мікробіоту є раннє харчування, *тобто* грудне молоко та штучне годування. Кілька досліджень продемонстрували значні відмінності в мікробному складі кишківника між немовлятами на грудному і штучному вигодовуванні [14].

Дієта залишається визначальним фактором у формуванні складу, різноманітності та багатства мікрофлори і у дорослому віці. Загалом, споживання дієти, багаті фруктами, овочами та клітковиною, пов'язане з більшим багатством і різноманітністю мікробіоти кишечника [15]. Кілька досліджень показали, що в мікробіоті кишківника існують значні географічні та сезонні коливання, ці відмінності також пов'язані з різницею в харчових схемах [16]. Численні дослідження демонструють, що застосування антибіотиків також має ряд короткострокових і довгострокових наслідків для екології нормальної мікробіоти кишківника [17]. Основні зміни мікробіоти кишечника у відповідь на антибіотики включають зменшення таксономічного різноманіття та стійкість змін у значної частини людей. Було показано, що ефект навіть від короткочасного застосування (7 д) антибіотиків широкого спектру дії з переважаючим анаеробним покриттям може тривати до 2 років із стійким невідновленням різноманітності *Bacteroides* [18].

Для корекції основних порушень мікрофлори кишківника були розроблені спеціальні препарати такі як пробіотики, пребіотики та їхні комплекси симбіотики. Їх використовують для лікування захворювань людей, наприклад, запальні захворювання кишківника та діареї, пов'язані з прийомом антибіотиків. Вони мають антагоністичну активність щодо широкого спектру патогенних і умовно-патогенних мікроорганізмів, здійснюють коригуючий вплив на біоценоз та стимулюють репаративні процеси в кишечнику.

Наукові роботи останніх років суттєво поліпшили розуміння функцій нормальної мікрофлори. Була наочно показана важливість мікробіоти для функціонування організму. З подальшим розвитком цього наукового напрямку можливі прийняття нових підходів до лікування хвороб, спричинених дисбіозом, а також виявлення нових взаємовідносин організму та мікрофлори; ми можемо також очікувати, що «корисні» бактерії, які входять до складу мікрофлори будуть використовуватися для лікування розладів здоров'я напряду не пов'язаних з шлунково-кишковим трактом.

Список використаних джерел

1. Charles Patrick Davis . *Medical Microbiology*. 4th edition. 2. *A dynamic partnership: Celebrating our gut flora.* // *Divisions of Infectious Diseases and Gastroenterology, Department of Medicine, Johns Hopkins University School of Medicine, Baltimore, MD 21205, USA*
3. *Molecular-phylogenetic characterization of microbial community imbalances in human inflammatory bowel diseases* // Daniel N. Frank, Allison L. St. Amand, Robert A. Feldman, † Edgar C. Boedeker, Noam Harpaz, and Norman R. Pace
4. Шуробоков В.П. та ін. *Медична мікробіологія, вірусологія та імунологія*
5. *The human gastric microbiota: Is it time to rethink the pathogenesis of stomach diseases?* // Gerardo Nardone, Debora Compare, *United European Gastroenterol J.*
6. Jawetz, Melnick, & Adelberg's - *Medical Microbiology*, 26th edition
7. S. M. Jandhyala, R. Talukdar, C. Subramanyam, H. Vuyyuru, M. Sasikala, and D. Nageshwar Reddy, «*Role of the normal gut microbiota,*» *World Journal of Gastroenterology*, vol. 21, no. 29, pp. 8787-8803, 2015.
8. D. G. Souza, A. T. Vieira et al., «*The essential role of the*

intestinal microbiota in facilitating acute inflammatory responses.» *Journal of Immunology*, vol. 173, no. 6, pp. 4137-4146, 2004. 9. Bisgaard H, Li N, Bonnelykke K, Chawes BL, Skov T, Paludan-Müller G, Stokholm J, Smith B, Krogfelt KA. Reduced diversity of the intestinal microbiota during infancy is associated with increased risk of allergic disease at school age. *J Allergy Clin Immunol.* 2011;646-652.e1-5. 10. Sekirov I, Russell SL, Antunes LC, Finlay BB. Gut microbiota in health and disease. *Physiol Rev.* 2010;90:859-904. 11. Mariat D, Firmesse O, Levenez F, Guimarães V, Sokol H, Doré J, Corthier G, Furet JP. The Bacteroidetes ratio of the human microbiota changes with age. *BMC Microbiol.* 2009;9:123. 12. Mackie RI, Sghir A, Gaskins HR. Developmental microbial ecology of the neonatal gastrointestinal tract. *Am J Clin Nutr.* 1999;69:1035S-1045S. 13. Yatsunenko T, Rey FE, Manary MJ, Trehan I, Dominguez-Bello MG, Contreras M, Magris M, Hidalgo G, Baldassano RN, Anokhin AP, et al. Human gut microbiome viewed across age and geography. *Nature.* 2012;486:222-227. 14. Albenberg LG, Wu GD. Diet and the intestinal microbiome: associations, functions, and implications for health and disease. *Gastroenterology.* 2014;146:1564-1572. 15. Walker AW, Ince J, Duncan SH, Webster LM, Holtrop G, Ze X, Brown D, Stares MD, Scott P, Bergerat A, et al. Dominant and diet-responsive groups of bacteria within the human colonic microbiota. *ISME J.* 2011;5:220-230. 16. De Filippo C, Cavalieri D, Di Paola M, Ramazzotti M, Poullet JB, Massart S, Collini S, Pieraccini G, Lionetti P. Impact of diet in shaping gut microbiota revealed by a comparative study in children from Europe and rural Africa. *Proc Natl Acad Sci USA.* 2010;14691-14696. 17. Ng KM, Ferreyra JA, Higginbottom SK, Lynch JB, Kashyap PC, Gopinath S, Naidu N, Choudhury B, Weimer BC, Monack DM, et al. Microbiota-liberated host sugars facilitate post-antibiotic expansion of enteric pathogens. *Nature.* 2013;502:96-99. 18. Jernberg C, Löfmark S, Edlund C, Jansson JK. Long-term ecological impacts of antibiotic administration on the human intestinal microbiota. *ISME J.* 2007;1:56-66.

Собко Сергій Григорович

к. пед. н., доцент кафедри фізичного виховання і рекреаційно-оздоровчої роботи
Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка

Собко Наталія Григорівна

к. наук з фіз. вих., доцент каф. теорії та методик олімпійського і професійного спорту
Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка

ВЕКТОР АКТИВНОСТІ У ФОРМУВАННІ СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Сьогодні вища школа покликана допомогти молодій людині віднайти свій зміст у житті, створивши для цього об'єктивне підґрунтя – повноцінні умови для її гармонійного розвитку. Підсумком модернізації вищої професійної освіти повинно стати визнання її багатофункціональності в розвитку фізичних, інтелектуальних, естетичних та психологічних якостей [3]. Відсутність уніфікованого проектування змісту підготовки фахівців з фізичної культури та спорту актуалізує проблему пошуку і активізації внутрішніх витоків їх особистісного розвитку.

Таким витоком є активність, найбільш вдале визначення якої, на нашу думку, наводить К.А. Абульханова-Славська [1], визначаючи активність як особистісний рівень, спосіб і якість задоволення вищих цінностей, потреб особистості, котра шукає, створює або перетворює умови їх задоволення згідно з позицією особистості, її цінностями й вимогами до неї.

Активність особистості у процесі взаємодії із середовищем означає, що будь-який вплив людини на середовище реалізується, по-перше, через її зовнішню предметну діяльність, по-друге, потребує прийняття певного рішення, і таким чином, містить у собі процес цілепокладання, побудову стратегічної програми діяльності, що є світоглядним вибором особистості [4].

Як зазначає Б.Б. Буяк: «Щоб студент став професіоналом, йому необхідно вийти з простору теоретичних знань у простір практичної діяльності й одночасно активного формування життєвих сенсів. Знання і методи діяльності потрібно поєднати в органічну цілісність, системоутворюючим чинником якої є ключові світоглядні цінності» [2, с.14].

<i>Кулиба В. В.</i> Економічне зростання і сталий розвиток.....	332
<i>Лаврова Л. В., Андрущенко Т. Г.</i> Освіта для сталого розвитку як ціннісна основа розвитку культури здоров'я та фізичної культури.....	334
<i>Лисенко Г. І., Волкова С. П.</i> Створення умов здоров'язбережувального освітнього середовища у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».....	336
<i>Савченко В. А., Світлич С. А., Куций А. М.</i> Здоровий спосіб життя як ціннісний орієнтир освіти для сталого розвитку.....	339
<i>Маленюк Т. В., Левицька Ю. М.</i> Спеціальна фізична підготовка у художній гімнастиці (теоретичний аспект).....	341
<i>Lukhatska A.</i> Combination of Regulatory Actions of the State in the Economic Sphere And in the Sphere of the Environment.....	343
<i>Смотровя Н. Г., Безуб Д. В.</i> Методи генної терапії та їх роль у підвищенні безпеки та якості життя людини.....	345
<i>Рілов О. Л.</i> Організація та форми позааудиторної роботи з фізичного виховання..	346
<i>Слободяник Г. І.</i> Фізичний розвиток дітей та підлітків у позашкільному навчальному закладі.....	349
<i>Смотровя Н. Г., Несміян В. С., Громов М. О.</i> Вплив мікрофлори шлунково-кишкового тракту на загальний стан здоров'я людини.....	353
<i>Собко С. Г., Собко Н. Г.</i> Вектор активності у формуванні світогляду майбутніх фахівців фізичної культури та спорту.....	356
<i>Цифрак О. В.</i> Поліомієліт: профілактика інфікування та поширення.....	357
<i>Смирнов В. С.</i> Проблеми та перспективи соціального захисту спортсменів з інвалідністю в Україні.....	359
РОЗДІЛ 7. ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ. ГЕНДЕРНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ. НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА. ГРОМАДЯНСЬКІ ІНІЦІАТИВИ В ІНТЕРЕСАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	361
<i>Великодна Є. М., Гірліна Н. Ю., Долгова Ю. В.</i> Підвищення професійного рівня педагогічних працівників в умовах розвитку інформаційного суспільства.....	361
<i>Борисенко О. Ф., Браткова Г. М.</i> Стан готовності вчителів до реалізації змісту навчання у контексті вимог нової української школи.....	363
<i>Вознюк Л. В.</i> Методологічна культура як важлива складова професійної компетентності сучасного вчителя.....	367
<i>Балала Л. І., Гулевська Л. С.</i> Вибір здорового харчування, або казки як результат спільної творчості вихователів, дітей та їх батьків.....	369
<i>Богатиренко О. О.</i> Формування медіаграмотності на уроках української мови та літератури.....	372
<i>Дубина Н. М.</i> Підвищення інтересу до вивчення літератури засобами ігрових технологій.....	374
<i>Єфремова Л. С., Балаклеєць М. В.</i> Шляхи формування ціннісних орієнтацій учнів у шкільному соціопросторі.....	376
<i>Гонтар Д. А.</i> Розвиток навичок критичного мислення на уроках історії у контексті сучасних освітніх процесів.....	378
<i>Гончарова О. В.</i> Екологічне виховання, формування сталого стилю життя у дошкільнят.....	380
<i>Грига Т. В.</i> Ключові професійні компетентності вчителя нової української школи	381
<i>Гумірова Т. О., Лисичарова Г. О.</i> Академічна автономія вчителя при викладанні шкільних курсів географії.....	383
<i>Журова О. В.</i> Модель наступності між дошкільним та початковим рівнями освіти	385
<i>Жданов Д. К.</i> Інтеграційні уроки географії.....	387
<i>Задорожна В. І.</i> Гендерне виховання – нагальна потреба сучасної освітньої системи України.....	389